

5. TANÍTÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: tanító (Primary School Teaching)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: **alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat**
- a szakképzettség
  - tanító
  - nemzetiségi tanító [zárójelben megjelölve a nemzetiségi (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén) nyelvet, illetve a cigány-roma képzési irányultságot]
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Primary School Teacher
  - Ethnic Minority (Croatian, German, Romanian, Serbian, Slovakian, Slovenian, Roma) Primary School Teacher
- választható szakirány: nemzetiségi tanító

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapképzési szak megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 12 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 144

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja tanítók képzése, akik – a változó társadalmi szükségleteknek, az általános iskolai nevelés-oktatás céljainak megfelelően – képesek a tanulók személyiségének komplex fejlesztésére, a tanító teljes szerepkörének betöltésére. Felkészültek az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán egy választott műveltségi terület nevelés-oktatás feladatainak ellátására, nemzetiségi szakirányon pedig az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán a nemzetiségi anyanyelvi nevelés nevelés-oktatás feladatainak ellátására. Felkészültek tanulmányok mesterképzésben történő folytatására

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A tanító

a) tudása

- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Ismeri a 6-12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.
- Tisztában van az értékelés funkcióival és módszereivel.

- Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben.
- Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-4. évfolyamon valamennyi, továbbá az 1-6. évfolyamon egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén).
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.
- Ismeri a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységek és pedagógiai eljárások elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazását.
- Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.
- Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.

b) képességei

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Épít a 6-12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- Támogató tanulási környezetet biztosít.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6-12 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon használja.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.
- Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni.
- Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhöz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Elkötelezett a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteltben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
- Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

d) autonómiája és felelőssége

- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.
- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Nemzetiségi tanító szakirányon továbbá a tanító

a) tudása

- Ismeri a nemzetiség nyelvét, kultúráját, történelmét, irodalmát.
- Ismeri a 6-12 éves korosztály nemzetiségi nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvfejlesztési stratégiákat.
- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a korai kétnyelvűség területén.
- Tisztában van az inklúziónak a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.
- Ismeri a nemzetiségi identitás kialakulásának, elmélyítésének elméletét és gyakorlatát, a nemzetiségi nevelés területén végzett tevékenység társadalmi jelentőségét.
- Ismeri a nemzetiségi tanító tevékenységét meghatározó jogi, szakmai dokumentumokat.

b) képességei

- Differenciáltan, korszerű módszereket alkalmazva, a gyerekek előzetes tapasztalataira és kompetenciáira építve képes a nemzetiségi kultúra átszarmaztatására.
- Magas szintű (C1) nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.
- Képes nemzetiségi nyelven tanításra, színvonalas, példaadó nemzetiségi nyelvű kommunikációra.

c) attitűdje

- Elkötelezett a nemzetiség kultúrájának megismerése, őrzése, átszarmaztatása iránt, fontosnak tartja tevékenysége identitást alakító szerepét.
- Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nemzetiségi nyelvű kommunikáció iránt.
- Aktívan szerepet vállal a nemzetiségi közösségi célok elérésében, a szakmájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységekben.
- Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra.
- Nyitott a nemzetiségi nyelvű szakirodalom tanulmányozására, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani felkészültségét folyamatosan elmélyíti.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.
- Felelősséget vállal a tanulók nemzetiségi identitásának alakításában és erősítésében.
- Felelősséget vállal intézménye nemzetiségi küldetéséért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományok, pedagógia, pszichológia, informatika 44-55 kredit;
- szaktudományosan megalapozott tantárgy-pedagógiák a magyar nyelv és irodalom, a matematika, az ember és társadalom, a természetismeret, az ének-zene, a vizuális nevelés, az informatika, az életvitel és gyakorlat, valamint a testnevelés és sport területén az általános iskola 1-4. évfolyamának nevelési-oktatási feladataira való felkészülés keretében 81-96 kredit;
- műveltségterületi modul
  - a) tanítói szakképzettségénél: kötelezően választható műveltségi terület a magyar nyelv és irodalom vagy az idegen nyelv vagy a matematika vagy az ember és társadalom vagy a természetismeret vagy az ének-zene vagy a vizuális nevelés, vagy az informatika vagy a technika-életvitel és gyakorlat vagy a testnevelés és sport területén az általános iskola 1-6. évfolyamának nevelési-oktatási feladataira való felkészülés keretében 21-25 kredit;
  - b) nemzetiségi tanító szakképzettségénél: nemzetiségi nyelv és tantárgy-pedagógiája; nemzetiségi ismeretek és tantárgy-pedagógia; nemzetiségi irodalom, gyermekirodalom 36-42 kredit;
- a tanítói kompetenciák hatékony kibontakoztatását segítő, választható elméleti és gyakorlati tanulmányok (például szakmai idegen nyelv, műveltségterületi stúdiumok, alternatív pedagógiák, szabadidő-pedagógia, gyermekvédelem) 10-12 kredit;
- gyakorlati képzési modul 40-50 kredit.

8.2. Idegen nyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A nemzetiségi szakirányon és az idegen nyelv műveltségi területen végzetek esetén a sikeres záróvizsga a felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik:

- a csoportos és egyéni iskolai gyakorlatok és ezek elemzése, dokumentálása,
- a tanítójelölt komplex gyakorlata, aminek időtartama a nyolcadik félévben 8-10 hét, az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke 12-14 kredit, nemzetiségi tanító szakirányon ebből a nemzetiségi képzés gyakorlata legalább 6 kredit.

A nemzetiségi szakirányon a szakmai gyakorlat részben nemzetiségi nyelven, nemzetiségi iskolában folyik.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A nemzetiségi tanító felkészült az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán a nemzetiségi anyanyelvi nevelés nevelési-oktatási feladatainak ellátására is.

A nemzetiségi tanító szakirány tantárgyainak oktatása és vizsgái – beleértve a záróvizsgát is – az adott nemzetiségi nyelven folynak.